

Предмет : Природни науки					
Тема: ФИЗИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ НА ЗЕМЈАТА					
Време за реализација: 20 часа(10 недели)					
Изготвиле: Стручен актив IV одделение				Од Битола	
Адаптирале:				Од ООУ:	
содржини (и поими)	стандарди за оценување	Часови	активности	средства	следење на напредокот
1.Форма на Земјата Поими (Земја, планета, топчеста форма, космонаут, морепловец).	• Наведува што мислеле луѓето во минатото за формата на Земјата и зошто го мислеле тоа • Ја опишува формата на Земјата.	1	• Читање текст за размислувањата на старите народи за формата на Земјата и сфаќањата во минатото. Потоа учениците дискутираат зошто старите народи мислеле дека Земјата е рамна • Наставникот, користи кратка визуелна презентација (видео) за постанокот на земјата • Потоа ја прикажува вистинската форма на Земјата преку непосредна нагледност со помош на глобус, патувањето на Фернандо Магелан и вселенскиот лет на Јуриј Гагарин.	енциклопедија Компјутер проектор, глобус	• усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во изведување на заклучоците,
2.Земјини обвивки (сфери) Поими Земјини обвивки/сфери, камена обвивка/ литосфера, водена обвивка/хидросфера, воздушна обвивка/ атмосфера, растителен и животински свет/ биосфера,	• Ги именува Земјините обвивки/сфери • Ги објаснува карактеристиките на секоја Земјина обвивка/сфера	1	• Наставникот, користејќи визуелна презентација за Земјините обвивки/сфери, води дискусија со сите ученици за карактеристиките на Земјините обвивки/сфери • Учениците, поделени во мали групи, преку илустриран материјал ги идентификуваат и именуваат обвивките на Земјата.	Компјутер проектор, илустрации	• усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, • придонесот во изведување на заклучоците,

3.Земјини обвивки (сфери) Поими подземна вода, извор, река, езеро, море, природни појави, земјотреси, вулкани, облаци, врнежи, дожд, снег, град	Ги поврзува природните појави (земјотреси, вулкани, реки, езера, врнежи) со Земјините обвивки/сфери.	1	- Наставникот, користејќи визуелна презентација, води дискусија за природните појави и нивната поврзаност со Земјините обвивки/сфери - Учениците, поделени во мали групи/парови, анализираат илустриран материјал со природни појави и истите ги поврзуваат со различните Земјини обвивки (карпи – литосфера, врнежи – атмосфера, река – хидросфера,).	Компјутер проектор, иустрации	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во изведување на заклучоците, работни листови
4. Земјини обвивки (сфери)	Ги поврзува карактеристики те на Земјините обвивки/сфери со постоењето живот на планетата Земја.	1	- Учениците, поделени во мали групи/парови, анализираат илустриран материјал (апликации)со карактеристики на Земјини обвивки и ги класифицираат во земјините сфери на претходно изработениот модел (литосфера, атмосфера, хидросфера, биосфера) - Наставникот води дискусија со сите ученици за карактеристиките на Земјините обвивки/сфери и нивното значење за постоењето живот на Земјата	Илустрации модел	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во изведување на заклучоците, практични изработки
5. Континенти и океани Поими (копнени и водни површини на Земјата, континент, Азија, Африка, Северна Америка, Јужна Америка, Антарктик, Европа, Австралија	Ги објаснува карактеристики те на поимите континент и океан и прави врска меѓу нив. • Ја покажува разместеноста на континентите и	1	- Наставникот води дискусија со сите ученици за боите кои преовладуваат на глобусот , копнени и водени површини (континенти и океани) Ги објаснува поимите. - Наставникот ја демонстрира на географска карта разместеноста на континентите и океаните и води дискусија со учениците за нивната географска положба на географска карта и глобус.	глобус, Географска карта на светот,	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, придонесот во изведување на заклучоците,

со Океанија, океан, Тихи Океан (Пацифик), Атлантски Океан, Индиски Океан, Северен Леден Океан, глобус, географска карта	океаните на географска карта и глобус.				
6. Континенти и океани Поими географска карта, исток, запад, север, југ, нема карта	• Ги покажува страните на светот на географска карта.	1	• Наставникот ја демонстрира на географска карта разместеноста на континентите и океаните и води дискусија со учениците за нивната географска положба со помош на страните на светот. • Учениците самостојно пополнуваат неми карти на тој начин што прво ги именуваат континентите и океаните и ги обојуваат во различни бои.	Географска карта на светот, нема карта на светот.	Работни листови
7. Континенти и океани	• Ги наведува континентите и океаните	1	• Учениците, поделени во мали групи, интерактивно одговараат на квиз прашања со илустрации со цел да научат да ги идентификуваат и именуваат континентите и океаните	Комјутер	Одговори на квиз
8. Релјеф Поими (релјеф, планина, рид, рамнина).	• Препознава основни форми на релјефот во околината. • Ги набројува основните релјефни форми на Земјата.	1	• Учениците го набљудуваат релјефот во блиската околина и идентификуваат различни релјефни форми.	Флип чарт маркери	усните одговори на прашања поставени од наставникот или од соучениците, Придонесот во изведување на заклучоците,

9. Релјеф Поими (релјеф, надморска височина, планина, рид, рамнина).	• Ја согледува врската меѓу надморската височина и различните релјефни форми	1	• Наставникот со помош на визуелна презентација и преку дискусија им помага на учениците да сфатат што е надморска височина, што е релјеф и кои се основните релјефни форми на Земјата. • Учениците пополнуваат работен лист во кој препознаваат и именуваат различни релјефни форми на Земјата и ги поврзуваат со надморската височина.	Комјутер Проектор Хамер маркери Работен лист	Усни и писмени одговори на прашања поставени од наставникот Придонесот во изведување на заклучоците,
10. Релјеф Поими (релјеф, надморска височина, планина, рид, рамнина)	• Ја согледува врската меѓу типовите релјеф и боите на картата.	1	• Наставникот преку демонстрација на географска карта и дискусија со учениците го објаснува значењето на боите на картата. • Учениците, поделени во мали групи/парови, изработуваат модел на релјефна форма (рамница, планина) со помош на тесто/глинамола и го бојат со соодветни бои, во зависност од надморската височина (пониските делови со зеленкасто-жолтеникава боја, а повисоките делови со нијанси на кафеава боја)	Картон , Тесто Глинамола Темперни бои	Придонес во групните активности Практични изработки
11. Активности за следење на постигањата на учениците	• да ги идентификува и споредува географските карактеристики на континентите , релјефот. да води критички и конструктивен дијалог,	1	• Учениците одговараат на квизови или наставни листови за да се повтори наученото.	Комјутер, таблет, лаптоп/интернет Образовни софтвери наставни листови	

	аргументирано искажувајќи ги своите ставови.				
12. Временски услови и клима Поими време, клима, сончево, облачно, дождливо, снежно, магловито, ветровито,	Именува и разликува видови временски услови: сончево, облачно, дождливо, снежно, магловито, ветровито.	1	- Наставникот со помош на визуелна презентација води дискусија со учениците за временските услови. - Учениците, поделени во мали групи/парови, на работен лист препознаваат, именуваат и поврзуваат различни видови временски услови.	Комјутер Проектор Работен лист	Усни и писмени одговори на прашања поставени од наставникот Придонесот во изведување на заклучоците,
13. Временски услови и клима Поими ветер, темепература, надморска височина,	Ги идентификува основните елементи на климата (просечна температура, количина на врнежи, правец и брзина на дување на ветер) и факторите кои ја определуваат (надморска	1	- Учениците, врз основа на податоците од временската прогноза за нивното место на живеење, дискутираат за промената на временските услови. Потоа ја споредуваат со временската прогноза за некое место покрај море и со некое место кое се наоѓа на повисока/ пониска надморска височина. - Учениците користат податоци од интернет за временските услови во последните три години за еден град кој се наоѓа на север и еден град кој се наоѓа на југ на Земјината топка, па ги споредуваат елементите на нивната клима и ги наведуваат факторите кои придонесуваат за разликите.	Флип чарт маркери Комјутер Апликации	Усни и писмени одговори на прашања поставени од наставникот Придонесот во изведување на заклучоците, Практични изработки

	височина, близина на море). • Прави разлика меѓу временски услови и клима.				
14. Временски услови и клима <i>Поими</i> облаци, врнежи, дожд, снег, град, роса, слана, магла, воден циклус,	• Го интерпретира водниот циклус, т.е. кружењето на водата во природата.	1	• Учениците, поделени во мали групи, под менторство на наставникот изработуваат илустрација/презентација за водниот циклус, т.е. кружењето на водата во природата, па ја презентираат изработката.	Картон Апликации Темперни бои Хартија во боја	Практични изработки Придонесот во изведување на заклучоците,
15. Временски услови и клима <i>Поими</i> метеоролошки инструменти, термометар, дождомер, ветроказ).	• Именува и препознава метеоролошки инструменти и ја објаснува нивната примена	1	• После посетата на метеоролошката станица учениците, поделени во мали групи, спроведуваат истражување за промената на временските услови во текот на една недела (пример: промена на температурата на воздухот, појава на врнежи, појава на облаци и појава на ветер) со помош на метеоролошки инструменти и ги претставуваат резултатите на различни начини (табеларно, графички).	Термометар Дождомер Ветроказ Хамер Фломастери	Практични изработки Придонесот во изведување на заклучоците
16. Природни богатства и нивна заштита <i>Поими</i> (природни богатства, воздух, вода, почва,	Набројува природни богатства (воздух, вода, почви, шуми, рудни богатства). • Го објаснува	1	• Наставникот со помош на визуелна презентација води дискусија со учениците за значењето на природните богатства и нивната примена. • Учениците, поделени во мали групи, изработуваат мисловна мапа за природните богатства, значање и употреба	Компјутер Проектор Хамер Фломастери Слики	Усни одговори на прашања поставени од наставникот Придонесот во изведување на заклучоците, Практични

шуми, рудни богатства,	значењето на природните богатства и нивната употреба.				изработки
17. Природни богатства и нивна заштита Поими јаглен, нафта, природен/земен гас, сонце, вода, ветер, необновливи извори на енергија, обновливи извори на енергија,	Прави разлика меѓу необновливи извори на енергија (јаглен, нафта, природен/земен гас) и обновливи извори на енергија (сонце, вода, ветер).	1	Учениците, поделени во мали групи, истражуваат примери за необновливи и обновливи извори на енергија на интернет, изработуваат презентација и ги презентираат заклучоците за заштита на природните богатства.	Комјутер Проектор	Усни и писмени одговори на прашања поставени од наставникот Придонесот во изведување на заклучоците, Практични изработки
18. Природни богатства и нивна заштита Поими јаглен, нафта, природен/земен гас, сонце, вода, ветер, необновливи извори на енергија, обновливи извори на енергија	Наведува мерки за заштита на природните богатства (филтри на оџаците од фабриките, прочистување на отпадните води, пошумување, користење на обновливи извори на	1	Учениците, поделени во мали групи, изработуваат постери со мерки за заштита на природните богатства.	Хамер Фломастери Слики	Усни и писмени одговори на прашања поставени од наставникот Придонесот во изведување на заклучоците, Практични изработки

	енергија, селекција и преработка на отпад/рециклирање)				
19. Природни богатства и нивна заштита <i>Поими</i> рециклирање)	Наведува мерки за заштита на природните богатства (филтри на оџаците од фабриките, прочистување на отпадните води, пошумување, користење на обновливи извори на енергија, селекција и преработка на отпад/рециклирање)	1	Учениците, поделени во мали групи, изработуваат информативна книга за селекција и преработка на отпад/рециклирање.	Хамер Фломастери Слики	Придонесот во изведување на заклучоците, Практични изработки
20. Тематско повторување		1	Писмено одговарање на прашања	РЛ (тест)	Писмени одговори на прашања.